

Vergaderjaar 2021–2022

36 140

Wijziging van de begrotingsstaat van het Ministerie van Financiën voor het jaar 2022 (Vierde incidentele suppletoire begroting inzake uitvoering rechtsherstel box 3 en garantie annuleringskosten LNG-terminal Gasunie)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Wetsartikelen 1 tot en met 3

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 2.3, eerste lid, van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2022 wijzigingen aan te brengen in:

de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Financiën

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht.

Op 26 april 2022 is de tweede incidentele suppletoire begroting 2022 van Financiën inzake LNG invoercapaciteit in de Eemshaven naar de Tweede Kamer verzonden. Op 25 mei 2022 is de eerste suppletoire begroting naar de Tweede Kamer verzonden. De behandeling in de Staten-Generaal heeft voor beide suppletoire begrotingen nog niet plaatsgevonden. Om deze reden zijn de in de begrotingsstaat opgenomen standen in de kolommen «Vastgestelde begroting» en de in de tabellen in de artikelsgewijze toelichting opgenomen kolommen «stand na suppletoire begrotingen» nog niet definitief.

De Minister van Financiën,
S.A.M. Kaag

B ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING BIJ DE BEGROTINGSARTIKELN

1. Beleidsartikelen

1.1 Artikel – 1 Belastingen

Tabel 1 Budgettaire gevolgen van beleid incidentele suppletoire begroting (ISB) (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Stand na suppletoire begro- tingen (inclusief ISB's)	Mutatie 4e ISB 2022	Stand na 4e ISB 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Verplichtingen	3.274.531	23.400	3.297.931	4.000	0	0	0
Uitgaven (1) + (2)	3.085.077	17.700	3.102.777	9.700	0	0	0
(1) Apparaatsuitgaven	2.858.518	6.600	2.865.118	9.700	0	0	0
Personele uitgaven	2.443.400	4.100	2.447.500	5.700	0	0	0
Eigen personeel	2.010.491	0	2.010.491	0	0	0	0
Inhuur externen	425.349	4.100	429.449	5.700	0	0	0
Overig personeel	7.560	0	7.560	0	0	0	0
Materiële uitgaven	415.118	2.500	417.618	4.000	0	0	0
ICT	25.591	0	25.591	0	0	0	0
Bijdrage aan SSO's	296.823	0	296.823	0	0	0	0
Overig materieel	92.704	2.500	95.204	4.000	0	0	0
(2) Programma-uitgaven	226.559	11.100	237.659	0	0	0	0
Bekostiging	3.200	0	3.200	0	0	0	0
Vergoeding proceskosten	3.200	0	3.200	0	0	0	0
Garanties	161	0	161	0	0	0	0
Garantie procesrisico's	161	0	161	0	0	0	0
Bijdrage aan ZBO's/RWT's	14.476	0	14.476	0	0	0	0
Waarderingskamer	2.349	0	2.349	0	0	0	0
Kadaster	2.765	0	2.765	0	0	0	0
Kamer van Koophandel	321	0	321	0	0	0	0
Overige bijdrage ZBO's/RWT's	9.041	0	9.041	0	0	0	0
Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties	460	0	460	0	0	0	0
Internationale Douaneraad	178	0	178	0	0	0	0
Overige internationale organisaties	282	0	282	0	0	0	0
Opdrachten	352.060	0	352.060	0	0	0	0
ICT opdrachten	294.027	0	294.027	0	0	0	0
Overige opdrachten	58.033	0	58.033	0	0	0	0
Bijdrage aan agentschappen	79.679	0	79.679	0	0	0	0
Bijdrage Logius	78.379	0	78.379	0	0	0	0
Bijdrage overige agentschappen	1.300	0	1.300	0	0	0	0
(Schade)vergoeding	18.701	0	18.701	0	0	0	0
(Schade)vergoedingen	18.701	0	18.701	0	0	0	0
Rente	121.269	11.100	132.369	0	0	0	0
Belasting- en invorderingsrente	121.269	11.100	132.369	0	0	0	0
Bijdrage aan (andere) begrotings- hoofdstukken	- 363.447	0	- 363.447	0	0	0	0
Toerekening uitgaven aan Douane	- 171.745	0	- 171.745	0	0	0	0
Toerekening uitgaven aan Toeslagen	- 191.702	0	- 191.702	0	0	0	0
Ontvangsten (3) + (4)	177.279.914	0	177.279.914	0	0	0	0
Programma-ontvangsten (3)	177.164.171	0	177.164.171	0	0	0	0

Omschrijving	Stand na suppletoire begro- tingen (inclusief ISB's)	Mutatie 4e ISB 2022	Stand na 4e ISB 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
waarvan: Belastingontvangsten	176.582.078	0	176.582.078	0	0	0	0
Bekostiging	7.000	0	7.000	0	0	0	0
Doorbelasten kosten vervolging	7.000	0	7.000	0	0	0	0
Rente	423.071	0	423.071	0	0	0	0
Belasting- en invorderingsrente	423.071	0	423.071	0	0	0	0
Boetes en schikkingen	152.022	0	152.022	0	0	0	0
Ontvangsten boetes en schikkingen	152.022	0	152.022	0	0	0	0
Apparaatsontvangsten (4)	115.743	0	115.743	0	0	0	0

Tabel 2 Uitsplitsing verplichtingen (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Stand na suppletoire begro- tingen (inclusief ISB's)	Mutatie 4e ISB 2022	Stand na 4e ISB 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Verplichtingen	3.274.531	23.400	3.297.931	4.000	0	0	0
waarvan garantieverplichtingen	316	0	316	0	0	0	0
waarvan overige verplichtingen	3.274.215	23.400	3.297.615	4.000	0	0	0

Toelichting

Verplichtingen en uitgaven

Voor de uitvoering van de werkzaamheden voor het rechtsherstel box 3 worden uitgaven voorzien in de periode 2022–2024. De herstelwerkzaamheden box 3 starten per 1 juli 2022¹. Belastingplichtigen die massaal bezwaar hebben gemaakt voor box 3 (2017–2020) dienen herstel te ontvangen voor de uiterlijke datum van 4 augustus 2022 die volgt uit het arrest van de Hoge Raad. Een spoedige start van de herstelactie is daarom noodzakelijk.

De uitvoeringskosten voor 2022 worden geraamd op € 18 mln. (waarvan € 6,6 mln. uitvoering door de Belastingdienst, € 0,3 mln. uitvoering door Toeslagen (opgenomen op artikel 13 Toeslagen) en € 11,1 mln. belasting-rente). De uitvoeringskosten voor de eerste maanden van 2023 worden geraamd op € 10 mln. (waarvan € 9,7 mln. uitvoering door de Belastingdienst en € 0,3 mln. uitvoering door Toeslagen (opgenomen op artikel 13 Toeslagen)). Dit betreft uitgavenbudgetten.

Een gedeelte van bovengenoemde uitgavenbudgetten betreft middelen voor externe inhuur. Voor deze externe inhuur wordt in 2022 ook de verplichting aangegaan voor de uitgaven in de eerste helft van 2023. Daardoor is het benodigde verplichtingenbudget in 2022 (€ 24 mln., waarvan € 23,4 mln. op artikel 1 Belastingen en € 0,6 mln. op artikel 13 Toeslagen) groter dan de uitgavenmutatie 2022 (€ 18 mln.).

De overige benodigde budgetten voor de uitvoeringskosten 2023 en 2024 zullen later, op de reguliere begrotingsmomenten, worden overgeheveld.

¹ Kamerstukken 2021–2022, 32 140, nr. 106

1.2 Artikel – 3 Financieringsactiviteiten publiek- private sector

Tabel 3 Budgettaire gevolgen van beleid incidentele suppletoire begroting (ISB) (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Stand na suppletoire begro- tingen (inclusief ISB's)	Mutatie 4e ISB 2022	Stand na 4e ISB 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Verplichtingen	5.247.451	40.000	5.287.451	0	0	0	0
Uitgaven	1.560.368	0	1.560.368	0	0	0	0
Garanties	20	0	20	0	0	0	0
Regeling BF	20	0	20	0	0	0	0
Leningen	722.917	0	722.917	0	0	0	0
Lening KLM	722.917	0	722.917	0	0	0	0
Opdrachten	6.309	0	6.309	0	0	0	0
Uitvoeringskosten staatsdeelnemin- gen	3.678	0	3.678	0	0	0	0
Opstart Invest International	2.631	0	2.631	0	0	0	0
Vermogensverschaffing/-onttrekking	827.000	0	827.000	0	0	0	0
Aan-verkoop vermogenstitels	220.000	0	220.000	0	0	0	0
Afdrachten Staatsloterij	100.000	0	100.000	0	0	0	0
Kapitaalinjectie Invest-NL	330.000	0	330.000	0	0	0	0
Kapitaalinjectie Invest International	177.000	0	177.000	0	0	0	0
Bijdrage aan ZBO's/RWT's	4.122	0	4.122	0	0	0	0
NLFI	4.122	0	4.122	0	0	0	0
Storting/onttrekking begrotingsre- serve	0	0	0	0	0	0	0
Dotatie begrotingsreserve Gasunie	0	0	0	0	0	0	0
Ontvangsten	1.813.183	1.020	1.814.203	0	0	0	0
Garanties	24.000	1.020	25.020	0	0	0	0
Premieontvangsten garantie KLM	24.000	0	24.000	0	0	0	0
Premieontvangsten garantie Gasunie	0	1.020	1.020	0	0	0	0
Leningen	41.463	0	41.463	0	0	0	0
Renteontvangsten lening KLM	41.463	0	41.463	0	0	0	0
Vermogensverschaffing/-onttrekking	1.743.658	0	1.743.658	0	0	0	0
Aan-/verkoop vermogenstitels	281.300	0	281.300	0	0	0	0
Afdrachten Staatsloterij	100.000	0	100.000	0	0	0	0
Dividenden staatsdeelnemingen	1.347.358	0	1.347.358	0	0	0	0
Winstafdracht DNB	15.000	0	15.000	0	0	0	0
waarvan: Griekse inkomsten SMP	0	0	0	0	0	0	0
waarvan: rente-inkomsten ESM	15.000	0	15.000	0	0	0	0
Bijdrage aan ZBO's/RWT's	4.062	0	4.062	0	0	0	0
NLFI	4.062	0	4.062	0	0	0	0

Tabel 4 Uitsplitsing verplichtingen (bedragen x 1.000)

Omschrijving	Stand na suppletoire begro- tingen (inclusief ISB's)	Mutatie 4e ISB 2022	Stand na 4e ISB 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Verplichtingen	5.247.451	40.000	5.287.451	0	0	0	0
waarvan garantieverplichtingen	160.000	40.000	200.000	0	0	0	0
Garanties en vrijwaringen staats- deelnemingen	160.000	40.000	200.000	0	0	0	0
waarvan overige verplichtingen	5.087.451	0	5.087.451	0	0	0	0

Omschrijving	Stand na suppletoire begro- tingen (inclusief ISB's)	Mutatie 4e ISB 2022	Stand na 4e ISB 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Verwerving vermogenstitels	220.000	0	220.000	0	0	0	0
Kapitaalinjectie Invest-NL	330.000	0	330.000	0	0	0	0
Kapitaalinjectie Invest International	177.000	0	177.000	0	0	0	0
Afdrachten Staatsloterij	100.000	0	100.000	0	0	0	0
Kapitaalinjectie TenneT	4.250.000	0	4.250.000	0	0	0	0
Overige betalingsverplichtingen	10.451	0	10.451	0	0	0	0

Toelichting

Verplichtingen

Om de afhankelijkheid van aardgas uit Rusland snel te verminderen met behoud van leveringszekerheid, heeft Gasunie een tweede LNG-terminal gehuurd. Vanwege de stijgende vraag naar drijvende terminals, is deze tweede terminal met spoed gecontracteerd met de mogelijkheid tot annuleren tot 1 juli 2022 tegen eenmalige kosten van € 50 mln. De Nederlandse staat is voornemens om (conform Europese staatssteunkaders) voor 80% van dit bedrag garant te staan, wat neerkomt op een garantie van € 40 mln.

Ontvangsten

Voor het verlenen van de garantie zal Gasunie een marktconforme premie van € 1,02 mln. betalen. De ontvangen premie zal indien nodig gebruikt worden voor het dekken van (een deel van) de annuleringskosten.

1.3 Artikel – 13 Toeslagen

Tabel 5 Budgettaire gevolgen van beleid incidentele suppletoire begroting (ISB) (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Stand na suppletoire begro- tingen (inclusief ISB's)	Mutatie 4e ISB 2022	Stand na 4e ISB 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Verplichtingen	1.822.773	600	1.823.373	0	0	0	0
Uitgaven (1) + (2)	1.962.185	300	1.962.485	300	0	0	0
(1) Apparaatsuitgaven	354.055	300	354.355	300	0	0	0
Personele uitgaven	343.176	300	343.476	300	0	0	0
Eigen personeel	169.745	0	169.745	0	0	0	0
Inhuur externen	172.381	300	172.681	300	0	0	0
Overig personeel	1.050	0	1.050	0	0	0	0
Materiële uitgaven	10.879	0	10.879	0	0	0	0
ICT	213	0	213	0	0	0	0
Bijdrage aan SSO's	628	0	628	0	0	0	0
Overige materiële uitgaven	10.038	0	10.038	0	0	0	0
(2) Programma-uitgaven	1.608.130	0	1.608.130	0	0	0	0
Bijdrage aan ZBO's/RWT's	102	0	102	0	0	0	0
Bijdrage overige ZBO's/RWT's	102	0	102	0	0	0	0
Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties	3.300	0	3.300	0	0	0	0

Omschrijving	Stand na suppletoire begro- tingen (inclusief ISB's)	Mutatie 4e ISB 2022	Stand na 4e ISB 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Bijdrage aan (inter)nationale organisaties	3.300	0	3.300	0	0	0	0
Opdrachten	45.026	0	45.026	0	0	0	0
ICT opdrachten	26	0	26	0	0	0	0
Overige opdrachten	45.000	0	45.000	0	0	0	0
Bijdrage aan medeoverheden	84.445	0	84.445	0	0	0	0
Bijdrage aan medeoverheden	84.445	0	84.445	0	0	0	0
(Schade)vergoeding	1.283.555	0	1.283.555	0	0	0	0
Compensatie toeslagengedupeerden	383.605	0	383.605	0	0	0	0
Kwijtschelden private schulden	308.700	0	308.700	0	0	0	0
Herstelprogramma voor kinderen	420.000	0	420.000	0	0	0	0
Herstelregeling voor ex-partners	60.000	0	60.000	0	0	0	0
Herstelregeling voor gedupeerden							
andere toeslagen	47.000	0	47.000	0	0	0	0
Overige (schade)vergoedingen	64.250	0	64.250	0	0	0	0
Bijdrage aan (andere) begrotings- hoofdstukken	191.702	0	191.702	0	0	0	0
Toegerekende uitgaven van							
Belastingen	191.702	0	191.702	0	0	0	0
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0

Toelichting

Verplichtingen en uitgaven

Voor een toelichting op de wijziging op de verplichtingen (€ 0,6 mln.) en uitgaven (€ 0,3 mln. in 2022 en € 0,3 mln. in 2023) wordt verwezen naar de toelichting onder artikel 1 Belastingen.

Toelichting twee fouten memorie van toelichting eerste suppletoire begroting 2022

In de eerste suppletoire begroting 2022 zijn twee fouten in de memorie van toelichting ontstaan. Deze hebben geen invloed op het voorstel van wet. Hieronder worden de fouten toegelicht en wordt de juiste informatie geboden.

Er is een onjuiste meerjarige mutatiereeks voor de winstaftocht DNB opgenomen in tabel 12, artikel 3 (Financieringsactiviteiten publiek-private sector). Hier staat een mutatie van € 0 in de jaren 2023 tot en met 2026. De juiste reeks mutaties is – € 1 mln., – € 13 mln., – € 11 mln. en – € 7 mln. voor de jaren 2023 tot en met 2026.

Er is een verkeerde verplichtingenstand opgenomen in tabel 24, artikel 10 (Nog onverdeeld). In de eerste suppletoire begroting staat € 151,777 mln. vermeld; de correcte stand is € 277,681 mln.